

Este cazul de asemenea să observăm ceea ce semnală și prof. M. Novicov în legătură cu traducerea în limba rusă și ceea ce se poate vedea și la traducerea în alte limbi: poeziile de dragoste au fost mai dificile pentru traducători și sînt mai puțin reușite decît cele filozofice¹. În sfîrșit, trebuie subliniat faptul că la primele traduceri s-a dat o atenție foarte mică formei, prozodia fiind uneori total neglijată. Dimpotrivă, la traducerea din ultimii ani, pe lângă grija deosebită dată conținutului, redarea poeziilor lui Eminescu în limba bulgară într-o formă care să se apropie cît mai mult de incantația originalului a stat în centrul preocupărilor tuturor traducătorilor, aproape fără excepție. Și putem spune că mulți dintre ei au reușit, dînd versiuni, care prin ritmul melodic se apropie foarte mult de original, redînd tot o dată sensuri exacte, imagini și tonuri echivalente celor specifice eminesciene. S-a văzut acest lucru din cîteva fragmente ale poeziilor *Somnoroase păsărele*, *Și dacă ramuri, O, mamă, Veneră și madonă*. Compararea unor versiuni paralele a subliniat și mai mult acest lucru, pentru care se mai pot da destule exemple. Surprinzător de reușite sînt în această privință și poeziile în versuri scurte, atît de grele de tradus. Iată, de pildă, cum sună în bulgărește ultimele strofe ale poeziei *Dintre sute de catarge*:

De-i goni fie norocul,
Fie idealurile,
Te urmează în tot locul
Vînturile, valurile!

Ако ти речеш да дириш
Щастието и мечтите,
Ще те следват тук неспирно
Ветровете и вълните!

Ne-nțeles rămîne gîndul
Ce-ți străbate cînturile:
Zboară vecinic, înghițindu-l,
Valurile, vînturile!

Непонятна си остава
Мисълта във стиховете:
Тя лети и зазвучава
Със вълните, с ветровете!

Cît de bine s-au redat apoi versurile din *Stelele-n cer*:

Stol de cocori
Apucă-ntinsele
Și necuprinsele
Drumuri de nori.

Жерави в път
Там по небесните
И по чудесните
Друми летят.

Zboară ce pot
Și-a lor întrecere,
Vecinică trecere
Asta e tot...

Техният бяг
Е надпреварване,
Вечно минаване —
Връщене пак...

Interesante sînt unele versiuni din *Împărat și proletar*:

Кажете, що е правда? Всесилните си пазят
Имота и властта със закона си — хомот;
Блага и труд отграбват и настървено гаят
Несретници, които превиват гръб и лаят
И рабски им работят през целия живот

(trad. P. Boiagiev, 1964).

¹ Mihai Novicov, *Eminescu în rusește*, în «Revista de istorie și teorie literară», XIII, 1964, nr. 2, p. 402.